



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudcem Richardem Galisem ve věci

žalobkyně: **Mgr. M. Z.**
bytem X
zastoupená advokátem JUDr. Marošem Matiaškem, LL.M.
sídlem Mánesova 48, Praha 7

proti

žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**
sídlem Na Poříčním právu 376/1, Praha 2

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 6. 2025, č. j. X,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 6. 2025, č. j. X, se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení ve výši 12 269,40 Kč do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobkyně.

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Úřad práce České republiky – krajská pobočka v Příbrami (dále jen „úřad práce“) rozhodnutím ze dne 15. 8. 2023, č. j. 18010/2023/SLA (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), zamítl návrh žalobkyně na změnu výše příspěvku na péči od prosince 2022 a snížil příspěvek na péči ze 4 400 Kč na 880 Kč měsíčně od září 2023 podle § 14 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. V odůvodnění s odkazem na posudek posudkové lékařky Okresní správy sociálního zabezpečení ze dne 30. 3. 2023 uzavřel, že žalobkyně není

Shodu s prvopisem potvrzuje: Bc. D. A.

schopna zvládat celkem tři základní životní potřeby (orientace, osobní aktivity a péče o domácnost). Proto je považována za osobu závislou na pomoci jiné osoby ve stupni I (lehká závislost).

2. Rozhodnutím ze dne 10. 7. 2024 žalovaný zamítl žalobkynino odvolání a prvostupňové rozhodnutí potvrdil. Dle posudku posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 7. 12. 2023 a srovnávacího posudku posudkové komise ze dne 22. 5. 2024 žalobkyně nezvládala od 1. 12. 2022 pouze celkem čtyři základní životní potřeby (orientace, osobní aktivity a péče o domácnost, a navíc i komunikace). Rozsudkem ze dne 20. 12. 2024, č. j. 46 Ad 10/2024 – 37, soud rozhodnutí ze dne 10. 7. 2024 zrušil pro vady řízení spočívající v nedostatečně zjištěném skutkovém stavu a nepřezkoumatelnosti. Tyto vady se týkaly posouzení základních životních potřeb mobilita, stravování a tělesná hygiena. Žalovaný si v dalším řízení vyžádal doplňující posudek posudkové komise ze dne 9. 4. 2025, v němž posudková komise ohledně všech tří základních životních potřeb setrvala na svém dosavadním stanovisku.
3. V záhlaví označeným rozhodnutím (dále jen „napadené rozhodnutí“) žalovaný opět žalobkynino odvolání zamítl a prvostupňové rozhodnutí potvrdil. V odůvodnění odcitoval dosavadní posudky posudkové komise (včetně doplnění ze dne 9. 4. 2025). Dodal, že posudkové lékařství je založeno na důkazech. Důvody uváděné v odvolání nebo vyjádření tak musí mít odpověď v doložených lékařských zprávách. Pokud subjektivně uváděné skutečnosti nejsou podepřeny medicínskými objektivně zjištěnými fakty, nemohou být akceptovány. Posudek posudkové komise je přesvědčivý, úplný a srozumitelný. Na jeho vypracování se podílel i lékař z oboru oftalmologie.

Žaloba

4. Žalobou podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“) se žalobkyně domáhá zrušení napadeného rozhodnutí.
5. Žalobkyně namítá, že žalovaný nerespektoval zrušující rozsudek, opět se nevypořádal s jejími námitkami a argumentací stran základních životních potřeb mobilita, stravování a tělesná hygiena a dostatečně nezjistil skutkový stav.
6. K mobilitě žalobkyně cituje body 50 a 51 zrušujícího rozsudku a konstatuje, že žalovaný si sice vyžádal doplňující posudek, v něm je však opakován stejný závěr o zvládnutí mobility bez komplexního posouzení vlivu smyslového postižení a rovnováhy na zvládání této základní životní potřeby. Žalovaný se nezabýval ani konkrétními otázkami, které mu soud uložil (chůze v terénu, vstávání, nastupování do MHD, potřeba doprovodu). Odůvodnění na str. 9 napadeného rozhodnutí je velmi obecné, není poznat, z jakých podkladů žalovaný dovodil své závěry, ani z jakých skutkových okolností vycházel. Odůvodnění není dostatečné a individualizované. Nebylo provedeno osobní vyšetření žalobkyně a v rozhodnutí není uveden důvod, proč nebylo zapotřebí.
7. Ke stravování žalobkyně cituje bod 53 zrušujícího rozsudku s tím, že na požadavek soudu žalovaný nereagoval. Nezabýval se konkrétními námitkami žalobkyně, které se týkaly neschopnosti poznat stav potravin a přechíst datum spotřeby. Nezdůvodnil závěr, že zrakové postižení tyto úkony umožňuje a opomenul zohlednit možné vlivy dalších smyslových či kognitivních omezení. Pouze převzal závěr posudkové komise.
8. K tělesné hygieně žalobkyně cituje bod 57 zrušujícího rozsudku. Žalovaný se podle ní nevypořádal s námitkami, které se týkaly omezení v péči o nehty, líčení a česání při Shodu s prvopisem potvrzuje: Bc. D. A.

pracovních a společenských událostech či mimo domácí prostředí a potřeby asistence při osobní hygieně. Posudková komise tyto námitky zúžila pouze na obecné konstatování, že činnosti spadající pod tělesnou hygienu jsou zvládány i při zrakovém postižení, a péči o nehty odmítla jako nerelevantní s tím, že nejde o každodenní úkon. Žalovaný její závěry jen převzal. Nevysvětlil, proč dané činnosti považuje za nerelevantní pro posouzení této základní životní potřeby navzdory předchozímu posouzení, v němž byla právě péče o nehty důvodem pro její nezvládnutí.

Vyjádření žalovaného

9. Žalovaný navrhuje zamítnutí žaloby. Posudková komise se v doplňujícím posudku dostatečně vyjádřila k základním životním potřebám mobilita, stravování a tělesná hygiena. Žalovaný cituje závěry posudku k těmto potřebám a dodává, že jej považuje za úplný, objektivní a přesvědčivý.

Posouzení věci

10. Soud ověřil, že žaloba byla podána osobou k tomu oprávněnou, po vyčerpání řádných opravných prostředků, je včasná a splňuje všechny formální požadavky na ni kladené. Poté přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, v rozsahu napadených výroků a v mezích uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.). Vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Soud ve věci rozhodl bez nařízení jednání, neboť postupoval podle § 76 odst. 1 písm. a), b) a c) s. ř. s., a navíc byly splněny i podmínky podle § 51 odst. 1 s. ř. s. Jednání ani nebylo zapotřebí k provádění dokazování. Účastníci žádné důkazy nenavrhli a soud při posouzení věci vycházel pouze ze správního spisu. Seznámení se s obsahem správního spisu nevyžaduje provádění dokazování (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu, dále jen „NSS“, ze dne 14. 5. 2015, č. j. 7 As 83/2015 – 56, nebo ze dne 29. 1. 2009, č. j. 9 Afs 8/2008 – 117, č. 2383/2011 Sb. NSS).

Obecná východiska

11. Podle § 7 odst. 1 věty první zákona o sociálních službách se příspěvek na péči poskytuje osobám závislým na pomoci jiné fyzické osoby.
12. Podle § 7 odst. 2 zákona o sociálních službách má nárok na příspěvek na péči osoba uvedená v § 4 odst. 1, která z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu potřebuje pomoc jiné fyzické osoby při zvládání základních životních potřeb v rozsahu stanoveném stupněm závislosti podle § 8.
13. Podle § 8 odst. 2 zákona o sociálních službách se osoba starší 18 let věku považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve
- a) stupni I (lehká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat tři nebo čtyři základní životní potřeby,
 - b) stupni II (středně těžká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat pět nebo šest základních životních potřeb,
 - c) stupni III (těžká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat sedm nebo osm základních životních potřeb,
 - d) stupni IV (úplná závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat devět nebo deset základních životních potřeb,

Shodu s prvopisem potvrzuje: Bc. D. A.

a vyžaduje každodenní pomoc, dohled nebo péči jiné fyzické osoby.

14. Podle § 9 odst. 1 zákona o sociálních službách se při posuzování stupně závislosti na pomoci jiné osoby hodnotí schopnost zvládat tyto základní životní potřeby: „mobilita“, „orientace“, „komunikace“, „stravování“, „oblékání a obouvání“, „tělesná hygiena“, „výkon fyziologické potřeby“, „péče o zdraví“, „osobní aktivity“ a „péče o domácnost“.
15. Podle § 1 odst. 1 vyhlášky č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách (dále jen „prováděcí vyhláška“), se schopnost osoby zvládat základní životní potřeby pro účely stanovení stupně závislosti hodnotí podle aktivit, které jsou pro jednotlivé základní životní potřeby vymezeny v příloze č. 1 k této vyhlášce.
16. Podle § 1 odst. 2 a 3 prováděcí vyhlášky se schopnost osoby zvládat základní životní potřeby pro účely stanovení stupně závislosti hodnotí v přirozeném sociálním prostředí a s ohledem na věk fyzické osoby. Při hodnocení schopnosti osoby zvládat základní životní potřeby se hodnotí tělesné struktury a tělesné funkce duševní, mentální, smyslové, oběhové, dechové, hematologické, imunologické, endokrinologické, metabolické, zažívací, vylučovací, neuromuskuloskeletální, včetně hrubé a jemné motoriky, a funkce hlasu, řeči a kůže, a to ve vztahu k rozsahu a tíži poruchy funkčních schopností.
17. Podle § 1 odst. 4 prováděcí vyhlášky se za neschopnost zvládání základní životní potřeby považuje stav, kdy porucha funkčních schopností dosahuje úrovně úplné poruchy nebo poruchy těžké, kdy i přes využívání zachovaných potenciálů a kompetencí fyzické osoby a využívání běžně dostupných pomůcek, prostředků, předmětů denní potřeby nebo vybavení domácnosti, veřejných prostor nebo s využitím zdravotnického prostředku nelze zvládnout životní potřebu v přijatelném standardu. Za neschopnost zvládání základní životní potřeby se považuje rovněž stav, kdy režim nařízený odborným lékařem poskytujícím specializované zdravotnické služby neumožňuje provádění základní životní potřeby v přijatelném standardu. Přijatelným standardem se rozumí zvládání základní životní potřeby v kvalitě a způsobem, který je běžný a obvyklý, a který umožňuje, aby tato potřeba byla zvládnuta bez každodenní pomoci jiné osoby.
18. Podle § 2 odst. 1 prováděcí vyhlášky se při hodnocení schopnosti osoby zvládat základní životní potřeby posuzuje, zda z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je rozsah duševních, mentálních, tělesných a smyslových funkčních schopností dostatečný k pravidelnému zvládání základní životní potřeby a zda je fyzická osoba schopna rozpoznat, provést a zkontrolovat správnost zvládnutí základní životní potřeby. Přitom se přihlíží k tomu, zda dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav trvale ovlivňuje funkční schopnosti, k výsledku rehabilitace a k adaptaci na zdravotní postižení.
19. Podle § 2a prováděcí vyhlášky pokud osoba není schopna z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu zvládat alespoň jednu z aktivit, která je pro schopnost zvládat základní životní potřebu vymezena v příloze č. 1 k této vyhlášce, není schopna základní životní potřebu zvládat, a to bez ohledu na příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.
20. Podle přílohy č. 1 prováděcí vyhlášky jsou základní životní potřeby „mobilita“, „stravování“, a „tělesná hygiena“ vymezeny následujícím způsobem:
 - **a) Mobilita:** Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna zvládat 1. vstávání a usedání, 2. stoj, 3. zaujímat a měnit polohy, 4. pohybovat se chůzí krok za krokem, popřípadě i s přerušováním zastávkami, v bytě

Shodu s prvopisem potvrzuje: Bc. D. A.

a běžném terénu v dosahu alespoň 200 m, a to i po nerovném povrchu, 5. otevírat a zavírat dveře, 6. chůzi po schodech v rozsahu jednoho patra směrem nahoru i dolů, 7. nastupovat a vystupovat z dopravních prostředků včetně bariérových, a používat je.

- **d) Stravování:** Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna 1. vybrat si ke konzumaci hotový nápoj a potraviny, 2. nalít nápoj, 3. rozdělit stravu na menší kousky a naservírovat ji, 4. najíst se a napít, 5. dodržovat stanovený dietní režim, 6. konzumovat stravu v obvyklém denním režimu, 7. přemístit nápoj a stravu na místo konzumace.
- **f) Tělesná hygiena:** Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna 1. *použít hygienické zařízení*, 2. *dodržovat tělesnou hygienu*, *mýt si a osušovat si jednotlivé části těla*, 3. *provádět celkovou hygienu*, 4. *česat se, provádět ústní hygienu, holit se*.

21. Z judikatury správních soudů vyplývá konstantně zastávaný názor, že posouzení stupně závislosti pro účely rozhodování o příspěvku na péči musí vycházet z hodnocení všech podkladů uvedených v § 25 odst. 3 zákona o sociálních službách, kterými jsou nález vydaný poskytovatelem zdravotních služeb, výsledek sociálního šetření a zjištění potřeb osoby, výsledek funkčního vyšetření a výsledek vyšetření posuzujícího lékaře; v rámci odvolacího řízení je tímto vyšetřením posudek posudkové komise podle § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb. Na výsledný lékařský posudek, který je v tomto řízení stěžejním důkazem, je třeba klást požadavek úplnosti a přesvědčivosti (viz blíže např. rozsudek NSS ze dne 23. 9. 2009 č. j. 4 Ads 57/2009 – 53).

22. Tento požadavek posudek splňuje pouze v případě, že se v něm posudková komise vypořádá se všemi rozhodnými skutečnostmi, přihlédne k účastníkem řízení udávaným potížím, výsledkům sociálního šetření a lékařským zprávám. Své závěry musí posudková komise náležitě podložit a odůvodnit. Je nezbytné, aby posudek obsahoval vysvětlení, jakým způsobem posudková komise hodnotila veškeré posudkové podklady, které z nich považovala za relevantní, případně z jakého důvodu se od závěrů uvedených v některých z nich odchýlila. Posuzovaný zdravotní stav potom musí být popsán dostatečně jasně přesně, aby nevystávaly žádné další pochybnosti. Případné chybějící či nepřesně formulované náležitosti posudku, které způsobují jeho nepřesvědčivost či neúplnost, správní orgán totiž nemůže nahradit vlastní úvahou, jelikož pro to nemá potřebnou odbornou erudici. Posudková komise musí v odůvodnění posudku výslovně zohlednit jednotlivé činnosti vyjmenované v příloze č. 1 prováděcí vyhlášky a vypořádat se se skutečnostmi, které posuzovaný namítá. Posudková komise, správní orgány i soudy zároveň musejí mít na zřeteli, že s ohledem na sociálně citlivou situaci osob závislých na pomoci jiné fyzické osoby a důležitost příspěvku jim poskytovaného, je zapotřebí postupovat při posuzování stupně závislosti osoby důkladně (viz např. bod 23 rozsudku NSS ze dne 9. 1. 2025, č. j. 9 Ads 209/2024 – 69).

23. NSS ve své judikatuře dále dovodil, že v řízení o nároku na příspěvek na péči je povinností odvolacího správního orgánu požádat posudkovou komisi o doplnění posudku, „*pokud by posudková komise postavila své hodnocení na rozporných podkladech, aniž by rozpory sama odstranila nebo vysvětlila. Tak tomu může být v případě, že se objeví rozpor mezi výsledkem šetření sociálního pracovníka a názorem posudkové komise, aniž by posudková komise sama provedla vlastní přeshetření zdravotního stavu žadatele o příspěvek*“ (viz rozsudek NSS ze dne

Shodu s prvopisem potvrzuje: Bc. D. A.

25. 4. 2013, č. j. 6 Ads 17/2013 – 25). Posouzení zdravotního stavu je přitom vždy věcí odborně medicínskou, k níž nemají soudy potřebné odborné znalosti, a proto vychází z vyjádření subjektů, které tyto znalosti mají. Z tohoto důvodu soudy kladou při hodnocení posudku zvýšený důraz na jejich jednoznačnost, úplnost a přesvědčivost (viz rozsudek NSS ze dne 4. 12. 2013 č. j. 3 Ads 24/2013 – 34). Pokud by z podkladů lékařského posudku vyplývalo, že posuzovaný některou z aktivit nutných pro celkové zvládnutí určité potřeby sám a bez pomoci jiné osoby nezvládá, a orgány lékařské posudkové služby by přesto takovou základní životní potřebu považovaly za zvládanou, bylo by jejich povinností tento svůj závěr dostatečně a přesvědčivě odůvodnit (rozsudek NSS ze dne 2. 4. 2014 č. j. 3 Ads 50/2013 – 32).

24. Obecně dále platí, že posouzení schopnosti zvládat základní životní potřeby není intuitivní, ale vyplývá z objektivizovaných kritérií – příslušných dílčích aktivit základní životní potřeby vymezených v příloze č. 1 prováděcí vyhlášky. Jestliže v řízení o příspěvku na péči vzniknou pochybnosti o tom, zda je posuzovaný schopen zvládat určité dílčí aktivity základní životní potřeby, nepostačí pro zachování úplnosti, správnosti a přesvědčivosti posudku tyto pochybnosti rozptýlit paušálním tvrzením, že příslušnou základní životní potřebu posuzovaný zvládá, naopak je povinností lékařské posudkové služby tento závěr dostatečně a přesvědčivě odůvodnit (srov. např. rozsudek NSS ze dne 29. 9. 2015, č. j. 4 Ads 167/2015 – 27).
25. Podstatou žalobních námitek je přesvědčení žalobkyně, že se žalovaný neřídil závazným právním názorem soudu (§ 78 odst. 5 s. ř. s.) vysloveným ve zrušujícím rozsudku ohledně základních životních potřeb mobilita, stravování a tělesná hygiena. Soud tak ještě obecně připomíná, že nerespektování závazného právního názoru soudu má za následek zrušení nového rozhodnutí správního orgánu bez dalšího (viz např. rozsudek NSS ze dne 20. 5. 2024, č. j. 9 As 66/2023 – 72, č. 4615/2024 Sb. NSS).
26. Platí dále, že soud přezkoumává napadené rozhodnutí (až na výjimky) pouze v mezích uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.). Míra precizace žalobních bodů proto určuje, jaké právní ochrany se žalobkyni u soudu dostane. Čím je žalobní bod obecnější, tím obecněji k němu může správní soud přistoupit a posuzovat jej. Není na místě, aby soud za žalobkyni spekulativně domýšlel další argumenty či vybíral z reality skutečnosti, které žalobu podporují. Takovým postupem by přestal být nestranným rozhodčím sporu (viz např. rozsudek rozšířeného senátu NSS ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008 – 78, č. 2162/2011 Sb. NSS). Žalobní námitky přitom spočívají výhradně v tom, že žalovaný (v rozporu se závazným právním názorem soudu) napadené rozhodnutí nedostatečně odůvodnil (včetně nedostatečného vypořádání žalobkyniny argumentace). Žádnou věcnou polemiku s odůvodněním napadeného rozhodnutí žalobkyně nepředkládá. Soud tedy může v mezích uplatněných námitek toliko přezkoumávat, zda napadené rozhodnutí je odůvodněno v souladu se závazným právním názorem soudu.

K základní životní potřebě mobilita

27. Žalobkyně namítá, že žalovaný neposoudil vliv smyslového postižení a potíží s rovnováhou na zvládání mobility včetně konkrétních otázek týkajících se chůze v terénu, vstávání, nastupování do MHD a potřeby doprovodu.
28. Soud ve zrušujícím rozsudku žalovanému vytknul (viz body 50 a 51), že posudková komise vyšla z nesprávného předpokladu, že smyslové postižení žalobkyně zohledněné pro uznání

nezvládnutí základní životní potřeby orientace nelze zohlednit při posuzování mobility. Žalovanému uložil, aby se posudková komise podrobně zabývala tím, zda je žalobkyně schopna s ohledem na veškerá svá funkční postižení, včetně smyslových či psychických, zvládat jednotlivé dílčí aktivity základní životní potřeby mobilita, tedy zejména zda zvládá sama bez pomoci jiné osoby nastupovat a vystupovat z bariérových dopravních prostředků a používat je, vstávat a usedat a chodit v nerovném terénu. Žalovaný si má vyžádat doplnění posudku posudkové komise, která posoudí, zda je žalobkyně též vzhledem ke svému smyslovému postižení samostatně schopna zvládat všechny dílčí aktivity mobility a zaměří se na žalobkyní namítané problémy s rovnováhou, které se podávají z podkladů; zvaží přitom provedení osobního vyšetření žalobkyně, případně náležitě odůvodní, proč by nemohlo přispět ke zjištění stavu věci.

29. Posudková komise v doplňujícím posudku zopakovala, že při hodnocení mobility se posuzuje funkční dopad postižení pohybového aparátu (končetin, pánve a páteře), tj. postižení kostí, svalů a nervů a vliv tohoto postižení na schopnost se samostatně pohybovat „*ve smyslu uvedené definice*“. U žalobkyně nebylo zjištěno neurologické, ortopedické nebo ORL postižení. Ani s přihlédnutím ke zrakovému a sluchovému postižení „*nebyl zjištěn objektivní posudkově medicínský korelát posudkově významné poruchy rovnováhy, přičemž vizus samotný byl zohledněn v rámci oblasti orientace, aby posuzovaná nebyla schopna vstát a usednout, zaujmout stoj, změnit polohu, chodit krok za krokem, popř. i s přerušováním zastávkami, v bytě a běžném terénu v dosahu alespoň 200m, a to i po nerovném povrchu, kterým je myšlena chůze po chodnících a dalších městských komunikacích, a to v rámci každodennosti a nácviku k přirozenému sociálnímu prostředí, po schodech v rozsahu jedno patra by měla být posuzovaná schopna s oporou zábradlí, a stejně by měla být schopna nastupování a vystupování z dopravních prostředků, včetně bariérových*“. V rámci mobility je hodnocena schopnost či neschopnost zvládnout jednotlivé podúkony oblasti po motorické stránce, tj. nehodnotí se schopnost zorientovat se, kde je židle k posazení, dveře k otevření, schopnost trefit se z místa A do místa B apod. To je součástí orientace. Ani úplná slepota není překážkou pohybu, což je vidět z pohybu zrakově postižených po ulicích (s holí či vodícím psem), v dopravních prostředcích či na jezdících schodech v metru.
30. Soud uznává, že posudek posudkové komise je obtížně srozumitelný a stručný, nicméně (v mezích žalobních námitek, které jsou velmi obecné) vyhovuje závaznému právnímu názoru soudu. Posudková komise sice zopakovala některé své dřívější nesprávné závěry o tom, že při hodnocení mobility se posuzuje funkční dopad postižení pohybového aparátu, avšak posléze se věnovala i smyslovému (zrakovému a sluchovému) postižení žalobkyně a jeho vlivu na zvládání mobility. Dospěla k závěru, že žalobkyně netrpí žádným neurologickým, ortopedickým ani ORL postižením a ani s přihlédnutím ke zrakovému a sluchovému postižení neexistuje „*medicínský korelát*“ posudkově významné poruchy rovnováhy. Zjednodušeně řečeno posudková komise dovodila, že problémy žalobkyně s rovnováhou postrádají objektivní příčinu v jejím zdravotním stavu („*medicínský korelát*“), a nejsou takového rázu, aby jí bránily ve zvládání jednotlivých aktivit v rámci mobility („*posudkově významné*“). Tyto aktivity následně posudková komise vyjmenovala a blíže je hodnotila. Porucha rovnováhy tedy dle posudkové komise žalobkyni nebrání v tom, aby vstala a usedla; neznemožňuje chůzi po nerovném povrchu, neboť tím je myšlena každodenní chůze po chodnících a městských komunikacích v rámci žalobkynina přirozeného sociálního prostředí (s ohledem na možnost nácviku). Chůzi po schodech pak

žalobkyně zvládne za pomoci zábradlí a stejně tak (tj. za pomoci zábradlí) by měla být schopna nastupovat a vystupovat z bariérových dopravních prostředků.

31. Není tedy pravda, že by se posudková komise nezabývala vlivem smyslového postižení a rovnováhy na zvládání mobility, ani že by se nevěnovala jednotlivým aktivitám (zejm. chůzi po nerovném povrchu a nastupování do bariérových dopravních prostředků včetně vstávání a usedání). Soud ani nemá za to, že by odůvodnění posudku, resp. napadeného rozhodnutí bylo příliš obecné, resp. nebylo individualizované. Posudková komise a žalovaný hodnotili přímo zdravotní stav žalobkyně (postižení zraku a sluchu, problémy s rovnováhou) a posuzovali konkrétní námitky, které vznášela (potíže při nastupování do bariérových dopravních prostředků, usedání a vstávání, chůze po nerovném povrchu). Žalobkyně s nimi jistě mohla polemizovat (že její problémy s rovnováhou mají konkrétní zdravotní příčinu a jakou; že chůze po nerovném povrchu v jejím přirozeném sociálním prostředí každodenně zahrnuje více, než městské komunikace a chodníky; že schody či nastupování do dopravních prostředků nezvládne ani s pomocí zábradlí atp.). Jak ovšem bylo výše uvedeno, její žalobní námitky se omezují pouze na to, že napadené rozhodnutí (resp. posudek posudkové komise) není v rozporu se závazným právním názorem soudu dostatečně odůvodněno. Soud je tedy nemůže v jiných ohledech přezkoumávat, resp. hodnotit přesvědčivost a úplnost posudku po věcné stránce.
32. Ke zcela obecným námitkám, že z napadeného rozhodnutí nelze seznat, z jakých podkladů žalovaný dovodil své závěry, ani z jakých skutkových okolností vycházel, lze dodat, že z napadeného rozhodnutí je zřejmé (viz str. 8) že žalovaný vycházel z doplňujícího posudku posudkové komise ze dne 9. 4. 2025 a skutečností v něm uvedených. Tento posudek pak taktéž uvádí na str. 2 podklady, z nichž posudková komise vycházela včetně zjištěných skutečností; a navíc je třeba jej číst ve spojení se srovnávacím posudkem ze dne 22. 5. 2024, který specifikuje i jednotlivé lékařské zprávy. Jde-li konečně o námitku, že nebylo provedeno osobní vyšetření žalobkyně, je třeba říci, že soud ve zrušujícím rozsudku (viz bod 51) neuložil žalovanému ani posudkové komisi, aby vyšetření žalobkyně provedli, ale pouze, aby tuto možnost *zvážili*, popř. zdůvodnili, proč by vyšetření nemohlo přispět ke zjištění stavu věci. Posudková komise přitom v úvodu doplňujícího posudku uvedla (str. 1), že dokumentace byla dostačující k projednání věci. Ani sama žalobkyně v žalobě neuvádí, jak konkrétně by její osobní vyšetření přispělo ke zjištění stavu věci.
33. Žalobní bod je nedůvodný.

K základní životní potřebě stravování

34. Žalobkyně dále namítá, že žalovaný se v rámci základní životní potřeby stravování nezabýval jejími námitkami, které se týkaly neschopnosti poznat vhodnost potravin ke konzumaci.
35. Soud ve zrušujícím rozsudku (viz bod 53) žalovanému vytknul, že v posudku posudkové komise postrádá zhodnocení toho, zda a nakolik žalobkyni zrakové postižení omezuje při výběru hotového nápoje a potraviny v návaznosti na její odvolací námitky, že nepozná, zda je potravina ve stavu vhodném ke konzumaci a není schopna zjistit například datum spotřeby. Tyto námitky nevypořádal ani žalovaný ve svém rozhodnutí.
36. Ke stravování posudková komise nyní v doplňujícím posudku toliko uvedla, že doložený vizus – při ztrátě vizu pravého oka s vizem vpravo 0,3-0,4 partim s korekcí, a dále pak Jäger

č. 13 s korekcí a se zúženým zorným polem – umožňoval vybrat si ke konzumaci hotový nápoj a potraviny. Žalovaný tyto závěry převzal, aniž by k nim cokoliv doplnil.

37. Soud souhlasí s žalobkyní, že posudková komise, resp. žalovaný se s jejími námitkami opět dostatečně nevypořádali. Posudková komise se sice nyní již věnovala dílčí aktivitě vybrat si ke konzumaci hotový nápoj a potraviny. Konkrétními námitkami se však znova nezabývala. Pouze shrnula diagnostické údaje o žalobkynině očním postižení a obecně konstatovala, že jí umožňuje vybrat si ke konzumaci hotový nápoj a potraviny. Nijak se tedy nevyjádřila k tvrzení žalobkyně, že nepozná stav potravin (vhodnost ke konzumaci). Jinými slovy soud v posudku postrádá bližší osvětlení toho, zda je žalobkyně i přes své smyslové postižení (zejm. oční) schopna – popřípadě i za užití kompenzačních pomůcek (a jakých) – rozpoznat vhodnost potravin ke konzumaci (samozřejmě alespoň v rámci přijatelného standardu dle § 1 odst. 4 prováděcí vyhlášky). Ani žalovaný tento deficit nenapravil. Posudek je tedy opět neúplný a napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné. Žalovaný současně porušil závazný právní názor soudu. Bude tedy na žalovaném, resp. na posudkové komisi, aby tyto odvolací námitky řádně vypořádali.

38. Žalobní bod je důvodný.

K základní životní potřebě tělesná hygiena

39. Žalobkyně konečně namítá, že se žalovaný nevypořádal s námitkami, které se týkaly omezení v péči o nehty, líčení a česání při pracovních a společenských událostech či mimo domácí prostředí a asistence při osobní hygieně.
40. V bodě 57 zrušujícího rozsudku soud konstatoval, že posudek posudkové komise ani napadené rozhodnutí se nevypořádaly s žalobkyninými odvolacími námitkami, v nichž argumentovala, proč považuje základní životní potřebu tělesná hygiena za nezvládanou. Posudková komise ani žalovaný konkrétně nereagovali na námitky žalobkyně, že pro své smyslové postižení sama nezvládá péči o nehty, líčení a česání pro pracovní či společenské akce a kdekoli mimo domácí prostředí potřebuje asistenci při osobní hygieně. Soud dále upozornil, že právě nezvládání péče o nehty bylo patrně důvodem, pro který byla v roce 2018 hodnocena posudkovým lékařem OSSZ základní životní potřeba tělesná hygiena jako nezvládnutá.
41. Posudková komise v doplňujícím posudku k tělesné hygieně uvedla, že v rámci této oblasti je hodnoceno použití hygienického zařízení, dodržování tělesné hygieny, mytí si a osušování jednotlivých částí těla, provádění celkové hygieny, česání se, provádění ústní hygieny a holení se. Tyto aktivity bylo možné provádět s veškerým postižením žalobkyně, a to včetně poruchy zraku. Péče o nehty není každodenní úkon, který by byl uveden mezi posudkovými kritérii platné legislativy.
42. Soud nemůže žalobkyni přisvědčit v tom, že by se posudková komise nevyrovnala s námitkou, že nezvládá péči o nehty. Posudková komise jasně konstatovala, že péče o nehty není uvedena mezi posudkovými kritérii [tj. mezi aktivitami podle písm. f) přílohy č. 1 prováděcí vyhlášky, které posudková komise vyjmenovala] a nejedná se o každodenní úkon. Vysvětlila tak, proč tento úkon není relevantní pro posouzení základní životní potřeby tělesná hygiena. Soud znova opakuje, že žalobkyně se v žalobě zaměřuje pouze na nepřezkoumatelnost, resp. nedostatky odůvodnění napadeného rozhodnutí a posudku; věcně s ním nepolemizuje, byť by v tomto případě mohla uvedené závěry zpochybnit. Soud se tedy jejích správností nemůže zabývat.

Shodu s prvopisem potvrzuje: Bc. D. A.

43. Žalobkyně má ovšem pravdu v tom, že posudková komise ani žalovaný se opět nezabývali tvrzením žalobkyně o tom, že pro své smyslové postižení sama nezvládá líčení a česání pro pracovní či společenské akce a kdekoli mimo domácí prostředí potřebuje asistenci při osobní hygieně. V tomto rozsahu je napadené rozhodnutí opět nepřezkoumatelné, posudek posudkové komise neúplný a žalovaný porušil závazný právní názor soudu. Soud opakuje, že i kdyby žalovaný měl za to, že některé žalobkyní uváděné činnosti nelze pod rámec základní životní potřeby podřadit, resp. i kdyby měl za to, že nespádají do přijatelného standardu ve smyslu § 1 odst. 4 prováděcí vyhlášky, měl se s argumentací žalobkyně přezkoumatelným způsobem vypořádat. Nad rámec lze uvést, že tato a i některé další možné úvahy – tj. zda ta která činnost (líčení a česání pro společenské akce, osobní hygiena mimo domácí prostředí) spadá pod některou z dílčích aktivit tělesné hygieny dle písm. f) přílohy č. 1 prováděcí vyhlášky či např. zda ji lze zahrnout do zvládání tělesné hygieny v přijatelném standardu (§ 1 odst. 4 prováděcí vyhlášky) a v rámci přirozeného sociálního prostředí žalobkyně (§ 1 odst. 1 prováděcí vyhlášky) nebo zda k ní žalobkyně skutečně potřebuje každodenní pomoc, dohled nebo péči jiné fyzické osoby (§ 8 odst. 2 zákona o sociálních službách) – *nejsou odborného rázu*. Pokud by tedy žalovaný naznal, že z některého z těchto důvodů nelze údajně nezvládaným činnostem přiznat relevanci pro zvládání tělesné hygieny, nemusí se opírat o posudek posudkové komise, ale může takovou úvahu (samozřejmě přezkoumatelným způsobem) učinit sám.
44. Žalobní bod je důvodný.

Závěr a náklady řízení

45. S ohledem na výše uvedené soud napadené rozhodnutí zrušil podle § 76 odst. 1 písm. a), b) i c) s. ř. s., neboť napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, opírá se o nedostatečně zjištěný skutkový stav (neúplný posudek posudkové komise) a žalovaný porušil závazný právní názor soudu, čímž se dopustil podstatné vady řízení. Současně soud věc žalovanému vrátil k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.), v němž je vázán právním názorem soudu (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
46. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně, která byla ve věci plně úspěšná, má právo na náhradu důvodně vynaložených nákladů proti žalovanému, který ve věci úspěch neměl. Náhradu nákladů řízení tvoří odměna za zastupování advokátem ve výši 9 240 Kč za dva úkony právní služby (převzetí a příprava věci, sepis žaloby) po 4 620 Kč podle § 7 bodu 5, § 8 odst. 1, § 9 odst. 5 a § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, a paušální náhrada hotových výdajů ve výši 900 Kč za dva úkony právní služby po 450 Kč podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu. K tomu přistupuje DPH v sazbě 21 % ve výši 2 129,40 Kč (zástupce žalobkyně je plátcem DPH, což soud ověřil z webových stránek ARES). Celkem tak náhrada nákladů řízení činí 12 269,40 Kč. Náhrada je splatná do třiceti dnů od právní moci rozsudku (§ 54 odst. 7 s. ř. s.) k rukám zástupce žalobkyně (§ 64 s. ř. s. ve spojení s § 149 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty

Shodu s prvopisem potvrzuje: Bc. D. A.

na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 14. října 2025

Richard Galis v. r.
samosoudce